ALD Automotive

Eduskunta
Valtiovarainvaliokunta, verojaosto
Osastosihteeri Sara Kuitunen
sara.kuitunen@eduskunta.fi

Vantaa 3.5.2016

Viite: HE 34/2016 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi autoverolain muuttamisesta

ALD AUTOMOTIVE – ASIANTUNTIJALAUSUNTO HALLITUKSEN ESITYKSESTÄ AUTOVEROLAIN MUUTTAMISEKSI

Eduskunnan valtiovarainvaliokunnan verojaosto on 26.4.2016 pyytänyt Axus Finland Oy:ltä / ALD Automotivelta ("ALD") asiantuntijalausuntoa hallituksen esityksestä HE 34/2016 vp eduskunnalle laiksi autoverolain muuttamisesta. ALD harjoittaa ajoneuvojen leasing-vuokrausta, jota hallituksen esitys koskee, ja on lausunut esityksen luonnoksesta valtiovarainministeriön vero-osastolle 15.2.2016. Viitaten aiempaan lausuntoonsa ALD toteaa hallituksen esityksestä seuraavaa:

1. Yleistä

Hallituksen esityksessä on ehdotettu autoverolakia muutettavaksi niin, että Suomeen määräaikaiseen käyttöön tulevista leasing- ja vuokra-autoista olisi mahdollista hakea jo ennakkoon ajoneuvojen viennistä ulkomaille maksettavaa vientipalautusta. Esityksellä on tarkoitus toteuttaa ajoneuvon käyttöaikaan Suomessa suhteutettu autoverotus, jota Euroopan komissio on Suomelta edellyttänyt.

ALD pitää esitystä perusteiltaan kannatettavana nykyisen autoverojärjestelmän puitteissa. ALD pitää tärkeänä hallituksen linjausta toteuttaa muutos siten, että kotimaiset ja ulkomaiset yritykset saavat tasavertaisen kohtelun.

Koska uudistus voi vaikuttaa leasing-yritysten liiketoiminnan järjestämiseen, ALD korostaa sen ennakoitavan ja selkeän toteutuksen tärkeyttä. ALD painottaa, että toteutuksessa tulee huomioida leasing-liiketoiminnan käytännön piirteet ja toimintamallit. ALD pitää myös erittäin tärkeänä, että leasing-alaa kuullaan verotukseen liittyvien käytännön menettelytapojen ja tarkempien ohjeistusten valmistelussa.

ALD kiinnittää huomiota esityksessä esiin nouseviin, piilevään arvonlisäveroon liittyviin ongelmiin ja ehdottaa toimenpiteisiin ryhtymistä niiden ratkaisemiseksi. Pitkällä aikavälillä ALD kannattaa siirtymistä ajoneuvon hankinnan verotuksesta ajoneuvon käytön verotukseen.

## 2. Uudistuksen ennakoitava ja selkeä toteutus

### 2.1 Hallituksen esityksen perustelujen täsmennys

ALD on lausunnossaan 15.2.2016 kiinnittänyt huomiota siihen, että hallituksen esityksen perusteluja on ollut paikoin syytä täsmentää tulkintaongelmien välttämiseksi. Lopullisen esityksen perusteluja onkin osin muokattu esimerkiksi niin, ettei niistä voi enää saada sitä virheellistä kuvaa, että ennakkopalautuksen saamisen edellytyksenä olisi ajoneuvon *maahantuonti* Suomeen leasing-käyttöä varten.[1]

Esityksen perusteluihin on lisäksi otettu selventävät maininnat ensinnäkin siitä, että ennakkopalautuksen hakija ja vuokranantaja voivat olla sama henkilö,[2] toiseksi siitä, että aiempi peruttu veroilmoitus tai verotus ei estä ennakkopalautuksen hakemista uuden veroilmoituksen yhteydessä[3] ja kolmanneksi siitä, että vientipalautushakemus voitaisiin useimmiten käsitellä ilman ajoneuvon tarkastamista.[4]

ALD pitää näitä täsmennyksiä askeleina oikeaan suuntaan, mutta toistaa vielä sen, mitä on aiemmassa lausunnossaan kohdissa 2.1, 3.2 ja 3.5 ehdottanut. Muilta osin ehdotetussa lainsäädännössä on edelleen täsmentämisen tarvetta erityisesti seuraavissa kohdissa.

### 2.2 Vientipalautuksen 500 euron alaraja

Hallituksen esityksen perusteluihin on lisätty nimenomainen toteamus siitä, että vientipalautukselle asetettua 500 euron alarajaa ei sovelleta ennakkopalautusta saaneelle henkilölle maksettavaan tasaukseen.[5] ALD pitää aiemman lausuntonsa 2.2 kohtaan viitaten tätä täsmennystä erittäin tärkeänä esityksen tavoitteiden saavuttamisessa.

---

[1] ALD:n lausunto 15.2.2016, kohta 2.1, HE 34/2016 vp, s. 1 ja 20.
[2] ALD:n lausunto 15.2.2016, kohta 2.2., HE 34/2016 vp, s. 19.
[3] ALD:n lausunto 15.2.2016, kohta 3.2, HE 34/2016 vp, s. 19.
[4] ALD:n lausunto 15.2.2016, kohta 3.5, HE 34/2016 vp, s. 18.
[5] ALD:n lausunto 15.2.2016, kohta 2.2, HE 34/2016 vp, s. 18.

ALD katsoo kuitenkin, että EU-lainsäädännön vaatimukset täytetään varmimmin niin, että 500 euron alaraja poistetaan kokonaan. Leasing-yritysten liiketoiminta ja markkinoiden muutokset voivat edellyttää, että leasing-yritys joutuu suunnitelmistaan poiketen viemään ulkomaille suurenkin erän ajoneuvoja, jotka se on alun perin tarkoittanut myytäviksi Suomessa. Suurissa volyymeissä on huomattava merkitys sillä, jääkö jokaisesta ajoneuvosta automaattisesti saamatta alle 500 euron palautus.

Alarajan poistaminen toisi lainsäädäntöön ja liiketoimintaan myös tarpeellista joustoa ja tasa-arvoa eri toimintamalleihin. Jos leasing-ajoneuvojen myyntimaa on esimerkiksi markkinoiden tilanteen vuoksi vielä avoin, ennakkopalautusta ei välttämättä ole tarkoituksenmukaista hakea Suomeen suuntautuvaan myyntiin liittyvän ennakkopalautuksen takaisinperinnän riskin vuoksi.

ALD pitää oikeusvarmuuden takia perusteltuna, että alarajan poistaminen tai vähintään sen soveltumattomuus tasaukseen kirjataan myös ehdotetun 34 d §:n lakitekstiin.

## 2.3 Arvonmäärittely

Ehdotetun 11 b §:n 3 momentin mukaan ennakkopalautus laskettaisiin kaavamaisesti ajoneuvojen keskimääräisen arvonalenemisen perusteella, sillä ajoneuvon todellista arvoa vientiajankohtana ei voida tietää. ALD on aiemmassa lausunnossaan todennut, että ennakkopalautuksen kaavamainen laskutapa ja veron myöhempi tasaaminen vaikeuttavat liiketoiminnan suunnittelua ja tekevät verotusmenettelystä raskaan.

ALD katsoo, että uudistusta varten olisi ollut perusteltua selvittää tarkemmin Tanskan-mallin käyttömahdollisuuksia Suomessa.[6] Mallissa ajoneuvon käyttöaikaan suhteutettu verotus toteutettaisiin ehdotetusta poikkeavalla kaavamaisella laskutavalla ja verotusarvon määrittäminen ajoneuvon vientiajankohdan mukaan olisi vapaaehtoista.

Mikäli hallituksen ehdottamaa menettelyä pidetään kuitenkin tarkoituksenmukaisena, ALD pitää ensiarvoisen tärkeänä veron tasaamisen järjestämistä mahdollisimman ennustettavalla, selkeällä ja toimivalla tavalla.

## 2.4 Menettely vientipalautuksessa

ALD korostaa, että leasing-yritysten varautumisessa uudistukseen on erittäin tärkeää, että vientipalautuksen hakemisesta on selkeät ja ennustettavat säännöt. Ehdotettu 34 d § perusteluineen on tältä osin edelleen epäselvä. Avoimeksi jää esimerkiksi, minä ajankohtana palautuksen saamisen edellytyksenä olevan ajoneuvon viennin voidaan katsoa tapahtuneen ja miten se voidaan todistaa.

---

[6] ALD:n lausunto 15.2.2016, kohta 2.3.

ALD on ehdottanut aiemman lausuntonsa 3.7 kohdassa ensisijaisesti, että vientipalautus voitaisiin maksaa silloin, kun ajoneuvon *käyttö* Suomessa tosiasiallisesti lopetettaisiin. Liikennekäytöstä poistoa koskevaan ajoneuvolain 66 c §:ään voitaisiin ottaa lisäys, jonka mukaan verovelvollinen voi rekisteröidä ajoneuvon liikennekäytöstä poistetuksi tulevan ulkomaille viennin vuoksi. Jos ajoneuvo otettaisiin uudelleen käyttöön Suomesta, ennakkopalautus tasauksineen voitaisiin periä takaisin.

Ennustettavuutta tarvittaisiin toissijaisesti siihen, milloin hakijan on todistettava ajoneuvon vienti ja milloin pelkkä ilmoitus siitä riittää. Selvennystä tulisi saada myös siihen, millä vahvistuksella tai rekisteröinnillä verovelvollinen voi todistaa ajoneuvon viennin. Ajoneuvolain 66 c §:ää tulisi päivittää vähintäänkin niin, että verovelvollisen olisi mahdollista tehdä omalla ilmoituksellaan näytöksi riittävä rekisterimerkintä tekemästään ajoneuvon viennistä ulkomaille.

Ajoneuvojen arvonmäärityksen ennakoitavuuden ja läpinäkyvyyden turvaamiseksi veroviranomaisen tulisi järjestää alan toimijoille pääsy veroviranomaisen käyttämään tai sen järjestelmää vastaavaan hinnanmääritystietokantaan.

ALD kiinnittää huomiota siihen, että esityksen sivulle 20 lisätyn kohdan mukaan verosta jo suoritettua osuutta ei palautettaisi, mikäli ajoneuvo on lopullisesti poistettu ajoneuvoliikennerekisteristä esimerkiksi romutuksen takia. ALD huomauttaa, että tällöin verotus ei vastaa ajoneuvon tosiasiallista käyttöaikaa Suomessa.

## 2.5 Vuokrasopimuksen muutoksista ilmoittaminen

Ehdotetussa 34 e §:ssä on asetettu verovelvolliselle ilmoitusvelvollisuus, jos ennakkopalautuksen pohjana olevaa määräaikaista vuokrasopimusta muutetaan. ALD korostaa, että leasing-toiminnassa yli 80 %:iin leasing-sopimuksista tehdään jonkinlaisia muutoksia sopimuskauden kuluessa. On hyvin tavallista, että vuokrasopimuksen kestoa pidennetään tai ajoneuvon käyttöä jatketaan esimerkiksi korvaavan ajoneuvon toimitusviiveen takia. ALD katsoo, että tiukka ilmoitusvelvollisuus lisää tarpeetonta byrokratiaa ja asettaa kohtuuttoman hallinnollisen taakan leasing-yrityksille.

ALD on aiemman lausuntonsa 3.4 kohdassa ehdottanut joustavan järjestelyn omaksumista ensisijaisesti niin, että ajoneuvon voisi ilmoittaa suoraan yhteensä viiden vuoden määräaikaiseen käyttöön, jos esimerkiksi kolmen vuoden sopimusta voisi pidentää yhteensä kahdelle vuodella sen kokonaispituuden jäädessä enintään viiteen vuoteen. Toissijaisesti ALD on ehdottanut, ettei yhteensä enintään kuuden kuukauden pituisia muutoksia tarvitsisi lainkaan ilmoittaa.

## 2.6 Vaikutusmahdollisuus tarkempaan ohjeistukseen

ALD pitää selkeyden ja ennakoitavuuden vuoksi tarpeellisena, että ehdotetun lainsäädännön esitöissä huomioidaan edellä mainitut seikat jo niiden ohjausvaikutuksen vuoksi.

Koska veroviranomaiselle tulee kuitenkin esityksen mukaan oikeus antaa tarkempia määräyksiä menettelystä, ALD pitää lisäksi erittäin tärkeänä, että leasing-alan toimijoita kuullaan näiden määräysten ja muun ohjeistuksen valmistelussa. Volyymien kasvaessa menettelyn tekniselläkin järjestämistavalla on olennainen merkitys siinä, miten leasing-yritykset voivat toimintansa käytännössä järjestää.

## 3. Piilevä arvonlisävero

Hallituksen esityksen perusteluissa on todettu, että arvonlisäverolain mukaan autoveroa ei lueta myynnistä suoritettavan arvonlisäveron perusteeseen silloin, kun ajoneuvo rekisteröidään suoraan kuluttajan nimiin. Jos ajoneuvo kuitenkin rekisteröidään arvonlisäverovelvollisen yrityksen nimiin sen liiketoiminnassa käytettäväksi, autoveron määrä sisältyy osaltaan kuluna sellaisten hyödykkeiden myynnistä perittyihin arvonlisäveron alaisiin vastikkeisiin, joiden tuottamisessa ajoneuvoa on käytetty. Kun yritys myy ajoneuvon myöhemmin kuluttajalle, autoverosta jäljellä oleva määrä sisältyy arvonlisäveron alaiseen myyntihintaan.

ALD toteaa, että tämä piilevä arvonlisävero asettaa leasing-yritykset epätasa-arvoiseen asemaan muiden jakeluteiden kanssa. Piilevä arvonlisävero saattaa myös asettaa kotimaiset leasing-yritykset heikompaan kilpailuasemaan suhteessa ulkomaisiin.

Veron tuoma epäasiallinen rasitus nousee esille myös hallituksen esityksessä, jonka mukaan ennakkopalautus peritään kokonaan takaisin, jos ajoneuvo myydäänkin vuokrasopimuksen päättymisen jälkeen Suomeen eikä ulkomaille. Takaisinperittävälle ennakkopalautukselle maksettaisiin veronlisäystä, minkä lisäksi maksettavaksi tulisi piilevä arvonlisävero.

ALD pitää leasing-ajoneuvojen piilevää arvonlisäveroa huomattavana autoalaa rasittavana epäkohtana, joka nousee esille myös ehdotetun uudistuksen yhteydessä. ALD katsoo, että piilevään arvonlisäveroon liittyvien ongelmien ratkaisemiseksi tulisi ryhtyä välittömiin toimiin.

## 4. Lopuksi

Hallituksen esitys on ALD:n näkemyksen mukaan perusteiltaan kannatettava. Koska uudistuksen ennakoitava ja selkeä toteutus on olennaista leasing-yritysten liiketoiminnalle ja verotuksen sujuvuudelle, esitystä olisi tullut kuitenkin paikoin vielä täsmentää. Myös ajoneuvolain muutostarve olisi tullut selvittää. Erityisen tärkeää on, että leasing-alaa kuullaan tarkempia määräyksiä ja menettelyjä valmisteltaessa.

ALD katsoo, että hallituksen esitys tuo mukanaan raskaita hallinnollisia menettelyitä ja nostaa esille piilevän arvonlisäveron leasing-yrityksille aiheuttaman epäasianmukaisen rasituksen. Suomessa olisi perusteltua ryhtyä pikaisesti valmistelemaan

pitkäaikaisempaa julkista autovero-ohjelmaa, jossa siirryttäisiin asteittain ajoneuvon hankinnan verotuksesta ajoneuvon käytön verotukseen. Autoalan Keskusliitto ry ja Autotuojat Ry ovat jo valmistelleet vuosiveromallia, jolla olisi positiivisia vaikutuksia muun muassa Suomen autokannan keski-ikään ja autokannan uusiutumiseen sekä sitä kautta turvallisuuteen ja ympäristöön.

Kunnioittavasti,

AXUS FINLAND OY / ALD AUTOMOTIVE

Pekka Kivinen
Toimitusjohtaja

LIITE ALD Automotive – lausunto hallituksen esityksestä autoverolain muuttamiseksi 15.2.2016

ALD Automotive

Valtiovarainministeriö
Vero-osasto
Markus Teräväinen
markus.teravainen@vm.fi
valtiovarainministerio@vm.fi

15.2.2016

Viite: VM009:00/2016

ALD AUTOMOTIVE – LAUSUNTO HALLITUKSEN ESITYKSESTÄ AUTOVEROLAIN MUUTTAMISEKSI

Valtiovarainministeriön vero-osasto on 22.1.2016 pyytänyt autoalan intressitahoilta lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi autoverolain muuttamisesta ("esitys"). Axus Finland Oy / ALD Automotive ("ALD") harjoittaa ajoneuvojen leasing-vuokrausta, jota esitys olennaisilta osin koskee, ja kommentoi luonnoksesta seuraavaa:

## 1. YLEISTÄ

Esityksessä ehdotetaan autoverolakia muutettavaksi siten, että Suomeen määräaikaiseen käyttöön tulevista leasing- ja vuokra-autoista olisi mahdollista hakea jo ennakkoon ajoneuvojen viennistä ulkomaille maksettavaa vientipalautusta. Tällöin autoverosta tulisi maksettavaksi vain ajoneuvon suunniteltuun käyttöaikaan Suomessa suhteutettu osuus. Lisäksi esityksessä ehdotetaan lievennettäväksi tai poistettavaksi eräitä vientipalautuksen rajoituksia.

Esitys perustuu Euroopan komission perusteltuun lausuntoon, jonka mukaan Suomen nykyinen autoverolaki ei täytä sopimuksen Euroopan unionin toiminnasta ("SEUT") määräyksiä palveluiden vapaasta liikkuvuudesta ja verosyrjinnän kiellosta.

ALD pitää esitystä perusteiltaan kannatettavana nykyisen autoverotusjärjestelmän voimassa ollessa. ALD kuitenkin kannattaa pitkällä aikavälillä siirtymistä auton hankinnan verottamisesta kokonaan ajoneuvon käytön verottamiseen. ALD pitää tasapuolisten kilpailumahdollisuuksien kannalta tärkeänä hallituksen linjausta toteuttaa uudistus niin, että sekä kotimaiset että ulkomaiset yritykset saavat kaikin tavoin tasavertaisen kohtelun.

Koska uudistus voi vaikuttaa leasing-yritysten liiketoiminnan järjestämiseen, ALD kuitenkin korostaa muutoksen ennakoitavan ja selkeän toteutuksen tärkeyttä. ALD painottaa, että toteutuksessa tulisi ottaa huomioon myös leasing-liiketoiminnan

käytännön piirteet ja toimintamallit. Tältä pohjalta ALD kiinnittää huomiota erityisesti seuraavassa esitettyihin seikkoihin.

## 2. ESITYKSEEN EHDOTETTAVAT TÄSMENNYKSET JA MUUTOKSET

### 2.1 Leasing-yrityksen hankintakanavat

Esityksessä ehdotetun uuden 34 e §:n mukaan: "Verovelvollinen voi hakea vientipalautusta ennakkoon (ennakkopalautus), *jos ensimmäistä kertaa Suomessa käyttöön otettavaa ajoneuvoa on tarkoitus käyttää Suomessa enintään viisi vuotta määräaikaisen vuokrasopimuksen perusteella*" (kursiivit tekstissä kirjoittajan).

Ehdotettu sanamuoto jättää avoimeksi sen, mistä leasing-yrityksen on hankittava ajoneuvot toimintaansa varten. Näin ollen ajoneuvon voisi hankkia esimerkiksi suomalaisen autoliikkeen varastosta, kunhan sitä ei ole vielä otettu Suomessa käyttöön. Esityksessä käytetään kuitenkin paikoin muotoiluja, jotka viittaavat siihen, että ennakkopalautuksen saamisen edellytyksenä olisi ajoneuvon maahantuonti Suomeen leasing-käyttöä varten.[1]

Ristiriitaiset muotoilut jättävät ennakkopalautuksen hyödyntämisestä kiinnostuneelle yritykselle epäselväksi, mitä hankintakanavia se voi käyttää. Suomalaiset leasing-yritykset hankkivat ajoneuvonsa pääosin Suomesta ja niiden on pystyttävä varautumaan uudistuksen tuomiin muutoksiin toiminnassaan.

ALD ehdottaa tulkintaepäselvyyksien välttämiseksi, että pykälän sanamuodon kanssa epäjohdonmukaiset perustelut muotoiltaisiin uudelleen. Sanamuodon mukainen tulkinta vastaa komission vaatimuksiin ja pitää suomalaiset autoliikkeet yhdenvertaisessa asemassa ulkomaisten kanssa.

### 2.2 Ennakkopalautuksen hakijan henkilöllisyys

Ehdotetun 34 e §:n mukaan: "Palautuksen edellytyksenä on, että *hakija* osoittaa, että *vuokranantaja* on sijoittautunut Euroopan talousalueelle ja harjoittaa ajoneuvojen vuokrausta säännöllisen liiketoiminnan muodossa."

Muotoilu saattaa antaa kuvan siitä, että hakija ja vuokranantaja olisivat aina eri henkilö. Käytännössä ennakkopalautusta tulisivat todennäköisesti hakemaan juuri vuokranantajat. ALD katsoo, että esityksen perusteluihin olisi selvyyden vuoksi syytä ottaa nimenomainen maininta siitä, että hakija ja vuokranantaja voivat olla myös sama henkilö.

---

[1] Esitysluonnos, s. 1: "*Suomeen* määräaikaiseen käyttöön *tulevien* - - autojen verotusmenettelyä muutettaisiin" ja s. 20: "Lakia sovellettaisiin - - ensiverottaviin ajoneuvoihin, jotka on *tuotu* määräaikaiseen vuokrasopimukseen perustuvaan käyttöön."

## 2.3 Arvonmäärittely

Esityksessä ehdotetun 11 b §:n 3 momentin mukaan ennakkopalautus laskettaisiin kaavamaisesti ajoneuvojen keskimääräisen arvonalenemisen perusteella, sillä ajoneuvon todellista arvoa vientiajankohtana ei voida tietää.

ALD toteaa, että kaavamainen laskutapa ja ennakkopalautuksen myöhempi tasaaminen vaikeuttavat liiketoiminnan suunnittelua ja tekevät verotusmenettelystä raskaan. ALD katsoo, että ennen uudistuksen toteuttamista olisi vielä syytä tarkemmin selvittää Tanskan mallin mukaisen menettelyn käyttöönottomahdollisuuksia Suomessa.

Mallissa ajoneuvosta tehtäisiin käyttöaikaan suhteutettu verotus esityksessä ehdotetusta poikkeavalla kaavamaisella laskutavalla. Laskumenetelmässä ajoneuvosta kannetaan autoveroa kaksi prosenttia täydestä autoverosta kolmelta ensimmäiseltä kuukaudelta ja tämän jälkeen prosentti seuraavilta 33 kuukaudelta ja puoli prosenttia 33 kuukauden ylittävältä osalta. Veronmaksun yhteydessä peritään korko siltä osalta, jolta ei ole kannettu täyttä veroa. Ajoneuvon voisi viedä maasta leasing-sopimuksen päättyessä ilman veroseuraamuksia, ja verotusarvon määrittäminen ajoneuvon vientiajankohdan mukaan olisi vapaaehtoista.

Malli saattaisi toteuttaa käyttöaikaan suhteutetun verotuksen tehokkaammin, ennakoitavammin ja kevyemmällä menettelyllä kuin esityksessä ehdotettu menettely.

## 2.4 Tasauksen rajoitukset

Ennakkopalautuksen kaavamaisesti laskettu määrä tasattaisiin esityksen mukaan ajoneuvon maastaviennin yhteydessä siihen todelliseen veron määrään, joka ajoneuvon arvossa on jäljellä vientihetkellä. Ehdotetun 34 e §:n mukaan "ennakkopalautus vähennetään vientipalautuksena maksettavasta määrästä" ja "jos ennakkopalautus on suurempi kuin vientipalautus, peritään ylittävä osa takaisin palautuksen saajalta."

Esityksessä vientipalautukselle asetettavia rajoituksia karsitaan muun muassa poistamalla vientipalautuksesta tehtävä 300 euron vähennys, laskemalla palautettavan vientipalautuksen alaraja 1 000 eurosta 500 euroon ja poistamalla vaatimus ajoneuvon rekisteröinnistä ulkomaille.

ALD pitää käyttöaikaan suhteutetun verotuksen tehokkaan toteutumisen kannalta tärkeänä, että vientipalautukselle asetettuja turhia rajoituksia karsitaan. Se pitää ehdotettuja muutoksia pääosin hyvinä.

Vientipalautuksen 500 euron alarajan ALD katsoo kuitenkin rajoittavan uudistuksen tavoitteiden toteutumista. ALD:n laskelmien mukaan ennakkopalautuksen

vähentämisen jälkeen jäljelle jäävä vientipalautuksen määrä tulisi tyypillisesti olemaan juuri 500 euron tienoilla. Näin ollen suuresta osasta leasing-ajoneuvoja jäisi automaattisesti tekemättä verovelvollisen eduksi tuleva tasaus. Vastaavaa alarajaa pienten palautusten perimiselle verovelvolliselta ei ole asetettu.

Ehdotettua alarajaa ei voida perustella sillä, että sen avulla "vältyttäisiin käsittelemästä niitä vientejä, joissa hakijan verointressi jää vähäiseksi".[2] Liiketoiminnan volyymien mahdollisesti kasvaessa leasing-yrityksille on huomattava merkitys sillä, jääkö kustakin vietävästä ajoneuvosta tekemättä sille kuuluva esimerkiksi 450 euron suuruinen tasaus. Verointressi on huomattava, jos ajoneuvoja on useita. Kun tasaukset olisivat tyypillisesti lähellä 500 euroa, leasing-yritysten olisi erittäin vaikeaa ennakoida palautuksen määrää ja suunnitella toimintaansa.

ALD ehdottaa, että vientipalautuksen alarajasta luovutaan kokonaan. Tämä on perusteltua käyttöaikaan suhteutetun verotuksen toteuttamiseksi – esityksessä on jo tiedostettu, että palautuksen alarajat voivat muodostua esteeksi tälle.[3] Uudistus olisi perusteltua toteuttaa kerralla niin, ettei komissiolle tule enää tarvetta puuttua siihen.

Mikäli jokin alaraja päätettäisiin ALD:n kannan vastaisesti jättää esitykseen, vastaava alaraja pitäisi asettaa myös pienten tasausten perimiselle verovelvolliselta. Tämä olisi perusteltua jo edellä kohdassa 2.3 käsitellyistä ennakointisyistä.

## 2.5 Arvonlisävero

Esityksen perusteluissa on nostettu esille, että arvonlisäverolain mukaan autoveroa ei lueta myynnistä suoritettavan arvonlisäveron perusteeseen silloin, kun ajoneuvo rekisteröidään suoraan kuluttajan nimiin. Jos ajoneuvo rekisteröidään arvonlisäverovelvollisen yrityksen nimiin sen liiketoiminnassa käytettäväksi, autoveron määrä sisältyy osaltaan kuluna niiden hyödykkeiden myynnistä perittyihin arvonlisäveron alaisiin vastikkeisiin, joiden tuottamisessa ajoneuvoa on käytetty. Yrityksen myydessä ajoneuvon myöhemmin kuluttajalle autoverosta jäljellä oleva määrä sisältyy arvonlisäveron alaiseen myyntihintaan.

ALD toteaa, että piilevä arvonlisävero asettaa leasing-yritykset jakelutienä epätasa-arvoiseen asemaan. Piilevä autovero saattaa myös asettaa kotimaiset leasing-yritykset heikompaan kilpailuasemaan suhteessa ulkomaisiin yrityksiin. Uudistuksessa ennakkopalautus perittäisiin lisäksi kokonaan takaisin, jos ajoneuvo myytäisiin Suomeen vuokrasopimuksen päättymisen jälkeen. Takaisinperittävälle ennakkopalautukselle maksettaisiin veronlisäystä, minkä lisäksi maksettavaksi tulisi piilevä arvonlisävero.

---

[2] Esitys, s. 17.
[3] Esitys, s. 16.

ALD pitää leasing-ajoneuvojen piilevää arvonlisäveroa huomattavana autoalaa rasittavana epäkohtana, joka nousee esille osaltaan ehdotetun uudistuksen yhteydessä. ALD katsoo, että lainsäätäjän tulisi ryhtyä välittömiin toimiin piilevään arvonlisäveroon liittyvien ongelmien nopeaksi ratkaisemiseksi.

### 2.6 Uudistuksen huomioiminen tulevissa lainmuutoksissa

Ennakkopalautusta hakeville leasing-yrityksille on tärkeää, että ne voivat perustaa toimintansa ennakoitavalle sääntelylle. ALD huomauttaa, että esityksessä ehdotetut muutokset tulee huomioida mahdollisissa tulevissa verolainsäädännön uudistuksissa niiden siirtymäsäännöissä ja muutoin niin, ettei niihin vedonneiden yritysten asema heikkene.

## 3. ERITYISESTI MENETTELYSÄÄNTÖJÄ KOSKEVAT TÄSMENNYKSET

### 3.1 Veroviranomaisen oikeus antaa määräyksiä

Esityksessä annettaisiin veroviranomaiselle oikeus antaa tarkempia määräyksiä veroilmoituksesta, palautusten hakemusmenettelystä ja vuokrasopimuksen muuttamista koskevasta ilmoituksesta.

ALD huomauttaa, että menettelysäännöillä on varsinkin volyymien mahdollisesti kasvaessa suuri vaikutus siihen, miten leasing-yritykset toimintansa käytännössä järjestävät. Selkeillä, ennakoitavilla ja alan piirteet huomioivilla menettelysäännöillä on olennainen merkitys yritysten liiketoiminnan suunnittelussa ja ehdotettuun uudistukseen varautumisessa.

Tämän vuoksi ALD pitää välttämättömänä sitä, että veroviranomainen kuulee alan toimijoita ennen määräysten antamista. Lisäksi ALD pitää perusteltuna, että määräyksiä ohjaavat tärkeimmät suuntaviivat kirjattaisiin esityksen perusteluihin.

Suuntaviivat tarjoaisivat yrityksille ennakoitavuutta tilanteissa, jossa tarkemmissa määräyksissä on aukkokohtia, tai niitä ei ole esimerkiksi ehditty antaa lain voimaan tullessa. Samoin suuntaviivat voisivat ohjata määräyksiä lainsäätäjän tarkoituksen mukaisiksi.

ALD katsoo, että seuraavassa käsiteltäviä esityksen menettelyyn liittyviä kohtia tulisi täsmentää näistä lähtökohdista.

### 3.2 Ennakkopalautuksen hakeminen veroilmoituksen yhteydessä

Ehdotetun 34 e §:n mukaan "Hakemus ennakkopalautuksesta on tehtävä veroviranomaiselle *samalla kun ajoneuvosta annetaan veroilmoitus.*"

ALD kiinnittää huomiota siihen, että autoliikkeet tekevät toisinaan ajoneuvon veroilmoituksen valmiiksi, ja ajoneuvo siirtyy leasing-yritykselle vasta tämän jälkeen. ALD katsoo, että mikäli ennakkopalautuksen edellytykset muutoin täyttyvät, sen saamista ei tulisi evätä hakijan vaikutusmahdollisuuksien ulkopuolella olevien menettelyllisten seikkojen vuoksi. Näin ollen ennakkopalautuksen saamista ei tulisi estää esimerkiksi sen, että muu taho on aiemmin tehnyt veroilmoituksen ja sittemmin peruuttanut sen.

ALD pitää tärkeänä, että veroviranomainen huomioi tämän antaessaan tarkempia määräyksiä. ALD ehdottaa lisäksi esityksen perusteluihin täsmennystä, jonka mukaan ennakkopalautuksen edellytysten muutoin täyttyessä hakijan oikeutta eivät estäisi muiden tahojen aiemmin tekemät veroilmoitukset.

### 3.3 Ennakkopalautushakemuksen peruminen

ALD kiinnittää huomiota siihen, ettei esityksessä ole lainkaan säännöksiä ennakkopalautusta koskevan hakemuksen peruuttamisesta, vaikka esimerkiksi veroilmoituksen peruuttamisesta on autoverolaissa oma pykälänsä.

Leasing-toiminnassa on tavallista, että asiakas saattaa perua tilauksen. Jotta leasing-yritykset voisivat varautua asiakkaidensa peruutuksiin esimerkiksi sopimusehdoin, ALD katsoo tarpeelliseksi antaa peruuttamisesta tarkemmat määräykset hyvissä ajoin niin, että ne ovat valmiina lain voimaantullessa.

### 3.4 Vuokrasopimuksen muutoksista ilmoittaminen

Esityksen 34 e §:n mukaan: "Jos *määräaikaista vuokrasopimusta, jonka perusteella on maksettu ennakkopalautusta, muutetaan*, tulee ennakkopalautuksen saajan ilmoittaa veroviranomaiselle muutoksesta." Edelleen esityksen mukaan "Jos vuokrasopimuksen muutoksen johdosta tai muutoin todetaan, että ennakkopalautusta on myönnetty liikaa, peritään liikaa maksettu osa takaisin palautuksensaajalta." Takaisinperittävälle ennakkopalautukselle peritään veronlisäystä.

ALD huomauttaa, että leasing-vuokraustoiminnassa ajoneuvot palautuvat vain harvoin leasing-yritykselle määräaikaisen vuokrasopimuksen tarkkana päättymisajankohtana. On tavallista, että vuokrasopimuksen kestoa pidennetään tai ajoneuvon käyttöä muuten jatketaan asiakkaiden tarpeiden mukaan 2–6 kuukautta kerrallaan esimerkiksi uuden korvaavan ajoneuvon toimitusviiveen vuoksi. ALD katsoo, että ilmoitusvelvollisuus lisäisi tarpeetonta byrokratiaa ja voisi rajaamattomana johtaa kohtuuttomaan taakkaan leasing-yritykselle ja aiheuttaa joustamattomuutta niiden asiakkaiden suuntaan. ALD ehdottaa sellaisen

joustavamman järjestelyn käyttöönottoa, jossa sopimuksen tai käytön jatkuminen huomioidaan vientipalautuksen hakemisen yhteydessä.

### 3.4.1 Mahdollisuus ilmoittaa enintään viiden vuoden määräaikainen sopimus

Joustavampi järjestely voitaisiin ensisijaisesti toteuttaa mahdollistamalla ajoneuvon ilmoittaminen suoraan enintään viiden vuoden määräaikaiseen käyttöön ennakkopalautusta haettaessa. Asiakassopimukset voitaisiin tehdä joustavasti esimerkiksi ehdoin, että ne ovat voimassa kolme vuotta määräaikaisten jatkokausien mahdollisuudella niin, että sopimuksen kokonaispituus on kuitenkin enintään viisi vuotta. Verovelvollisen olisi tällöin mahdollista joustavuussyistä maksaa ensirekisteröinnin yhteydessä enemmän veroa ja saada siitä tasaus ajoneuvon viennin yhteydessä. Jos vuokrasopimuksen enimmäispituudeksi olisi ilmoitettu viisi vuotta, sen sisällä tapahtuvista muutoksista ei olisi ilmoitusvelvollisuutta.

Järjestely olisi mahdollinen lain ehdotetun sanamuodon puitteissa, mutta siitä olisi selkeyden ja leasing-alan varautumismahdollisuuksien varmistamisen vuoksi syytä ottaa maininta esityksen perusteluihin. Maininnassa voitaisiin todeta, että mikäli ennakkopalautusta on haettu kestoltaan yhteensä enintään viiden vuoden pituiseksi laaditun määräaikaisen sopimuksen perusteella, sen sisällä tapahtuvia sopimuskausien pidennyksiä ei tarvitsisi erikseen ilmoittaa. Jos määräaikainen sopimus jäisi viittä vuotta lyhemmäksi, verovelvollinen voisi ilmoittaa tästä ja saada liikaa maksamansa veron tasattua ajoneuvon vientipalautuksen yhteydessä. Myös tarkempia ohjeita käytännön menettelystä olisi perusteltua antaa.

### 3.4.2 Ilmoitusvelvollisuuden poistaminen enintään kuuden kuukauden muutoksista

Toissijaisesti joustavampi menettely voitaisiin toteuttaa niin, että yhteensä enintään kuuden kuukauden pituisista muutoksista määräaikaisen sopimuksen tai ajoneuvon käyttöajan pituuteen ei olisi ilmoitusvelvollisuutta. Tällöin verovelvollinen voisi esittää ilmoituksen sopimuksen muutoksesta tai käytön jatkumisesta hakiessaan vientipalautusta 30 päivän kuluessa sopimuksen ja/tai käytön jatkoajan päättymisestä. Jatkoaika ei tällöin johtaisi ennakkopalautuksen takaisinperintään. Vastaavasti ajoneuvon käyttö jatkoajalla ei johtaisi ennakkopalautuksen takaisinperintään. Veroviranomaisen määräaika takaisinperintää koskevan päätöksen tekemiselle voitaisiin vastaavasti laskea jatkoajan päättymisestä.

ALD ehdottaa, että 34 e §:ään lisättäisiin kohta, jonka mukaan yhteensä enintään kuuden kuukauden pituisista muutoksista määräaikaiseen sopimukseen tai ajoneuvon käyttöön ei kuitenkaan ole ilmoitusvelvollisuutta. Vaikka esityksen perusteluissa todetaankin, että veroviranomainen voisi käytännön tarpeiden mukaisesti rajata ilmoitusvelvollisuuden ulkopuolelle muutokset, joilla ei ole

vaikutusta palautuksen määrään tai muuta merkitystä verovalvonnan kannalta, ALD pitää kohtaa selkeyden vuoksi tarpeellisena itse laissa.

Epäselvyydet voisivat pahimmillaan johtaa siihen, että ennakkopalautus perittäisiin kokonaan takaisin vientipalautuksen hakemisen määräajan umpeutumisen tai ajoneuvon käyttämisen jatkokauden aikana takia. Kohta olisi myös tarpeen menettelyn keventämiseksi, vaikka pieniä vaikutuksia palautuksen määrään olisikin.

Mikäli kohtaa ei katsottaisi ALD kannan vastaisesti tarpeelliseksi sisällyttää lakiin, esityksen perusteluja tulisi muuttaa niin, että veroviranomainen voisi käytännön tarpeiden mukaisesti rajata ilmoitusvelvollisuuden ulkopuolelle muutokset, joilla ei ole merkittävää vaikutusta palautuksen määrään. Tällaisina voitaisiin pitää esimerkiksi kuuden kuukauden tai sitä lyhempiä muutoksia. Veroviranomaisen tulisi ALD:n mukaan tarkemmissa määräyksissään vastaavasti ohjeistaa, ettei enintään kuuden kuukauden pituisia muutoksia tarvitse ilmoittaa.

## 3.5 Tullin tarkastusmahdollisuus

Esityksen 34 d §:n mukaan: "Palautuksen hakijan on annettava veroviranomaiselle *mahdollisuus tarkistaa* ajoneuvo ennen vientiä ja esitettävä tarvittava selvitys palautuksen edellytysten täyttymisestä."

Esityksen perusteluista ei tarkemmin ilmene, milloin veroviranomainen voi tarkastaa ajoneuvon tai miten tarkastusmahdollisuus on järjestettävä. Käytännössä erillinen tarkastus lienee tarpeen ainoastaan poikkeustilanteissa ja palautuksen hakemiselle tarpeellinen selvitys voidaan useimmiten esittää kirjallisesti esimerkiksi leasing-ajoneuvon palautustarkastuksen dokumenteilla.

ALD ehdottaa, että lakia tarkennettaisiin niin, että palautuksen hakijan on esitettävä tarvittava selvitys palautuksen edellytysten täyttymisestä. Palautuksen hakijan on myös annettava veroviranomaiselle mahdollisuus tarkastaa ajoneuvo ennen vientiä, jos ajoneuvosta ei muutoin saada riittävää selvitystä. ALD ehdottaa, että esityksen perusteluissa todettaisiin joka tapauksessa, että tarpeellinen selvitys voidaan useimmiten esittää kirjallisesti esimerkiksi leasing-ajoneuvon palautustarkastuksen dokumenteilla.

Koska leasing-yritysten on varauduttava tarkastusmahdollisuuden järjestämiseen varsinkin volyymien mahdollisesti kasvaessa, ALD katsoo, että veroviranomaisen tulisi lisäksi tarjota tarkempaa ohjeistusta asiasta hyvissä ajoin. Erityisesti veroviranomaisen olisi tarpeen selventää, millä perusteella se käytännössä tekee tarkistuksia.

## 3.6 Pääsy hinnanmääritysjärjestelmään

ALD toteaa, että moniportainen ennakko- ja vientipalautuksen hakumenettely tekee ajoneuvojen arvonmäärityksen ja palautusten arvioinnista vaikeaa. Ennakoitavuudella on kuitenkin olennainen merkitys leasing-yritysten liiketoiminnalle ja verotusmenettelyn sujuvuudelle.

ALD katsoo, että arvonmäärityksen ennakoitavuuden ja läpinäkyvyyden turvaamiseksi veroviranomaisen tulisi järjestää alan toimijoille pääsy veroviranomaisen käyttämään tai sen käyttämää järjestelmää vastaavaan hinnanmääritystietokantaan. Veroviranomainen voisi antaa tarkempia määräyksiä ja ohjeistusta järjestelmästä ja sen käytöstä.

## 3.7 Maksuehdot

Autoverolain 34 d §:n mukaan "Autoveroa palautetaan hakemuksesta, jos Suomessa verotettu ajoneuvo *viedään maasta* pysyvästi muualla kuin Suomessa käytettäväksi (vientipalautus). Veroa palautetaan se määrä, joka samanlaisesta ajoneuvosta kannettaisiin, jos se verotettaisiin käytettynä ajoneuvona ajankohtana, jona ajoneuvo viedään Suomesta." Palautuksen saaminen ei enää edellyttäisi, että ajoneuvo on rekisteröity ulkomaille.

Leasing-yrityksille on uudistukseen varautumisessa erittäin tärkeää, että palautusten maksuehdoista on selvät ja ymmärrettävät säännökset. Ehdotetun kohdan sanamuodosta ei kuitenkaan yksiselitteisesti ilmene palautuksen maksuajankohtaa.

Esityksen perustelujen mukaan palautus voitaisiin maksaa "heti kun ajoneuvon todetaan poistuneen Suomesta." Hakijan tulisi "tarvittaessa - - yhä pystyä osoittamaan ajoneuvon viennin todellisuudessa tapahtuneen".

ALD kiinnittää huomiota siihen, että uudistuksen tarkoituksena on suhteuttaa autovero ajoneuvon käyttöaikaan Suomessa. Olennaista tällöin on nimenomaan se aika, jona ajoneuvo on Suomessa käytössä liikenteessä. ALD katsoo, että varsinkin volyymien mahdollisesti kasvaessa verotusmenettely helpottuisi, jos vientipalautus voitaisiin maksaa sen hetken perusteella, jona ajoneuvon käyttö Suomessa tosiasiallisesti lopetettaisiin. Liikennekäytöstä poistoa koskevaan ajoneuvolain 66 c §:ään voitaisiin ottaa lisäys, jonka mukaan verovelvollinen voi rekisteröidä ajoneuvon liikennekäytöstä poistetuksi tulevan ulkomaille viennin vuoksi. Ratkaisevaa merkitystä ei näin ollen olisi ajoneuvon konkreettisella vientihetkellä.

Mikäli ajoneuvo otettaisiin uudelleen käyttöön Suomessa, verovelvollisen saama ennakkopalautus tasauksineen voitaisiin periä kokonaan takaisin tai ajoneuvo verottaa ehdotetun 34 d §:n 5 momentin mukaisesti.

ALD ehdottaa autoverolakia muutettavaksi siten, että ajoneuvon vientiä Suomesta koskevat kohdat muotoiltaisiin niin, että ne koskisivat ajoneuvon käytön lopettamista Suomessa. Esityksen perusteluja tulisi muuttaa vastaavalla tavalla.

Mikäli kaksiportainen vientipalautusmenettely ennen vientiä tapahtuvan hakemisen ja sen jälkeen tapahtuvan maksamisen kanssa päädytään kuitenkin säilyttämään, ALD pitää tarpeellisena lisätä perusteluihin tarkennusta menettelysääntöihin. Perusteluissa tulisi olla maininta siitä, milloin hakijan on todistettava ajoneuvon vienti ja milloin pelkkä ilmoitus siitä riittää. Esityksen perusteluihin olisi hyvä selvyyden vuoksi lisätä myös maininta siitä, että riittävänä näyttönä pidetään esimerkiksi tiettyä vahvistusta, päätöstä tai rekisteröintiä.

Uudistuksen valmistelussa olisi syytä myös päivittää liikennekäytöstä poiston rekisteröintiä koskevaa ajoneuvolain 66 c §:ää niin, että verovelvollisella olisi mahdollisuus tehdä omalla ilmoituksellaan rekisteri-merkintä tekemästään ajoneuvon viennistä ulkomaille.

Muutoinkin ALD katsoo, että palautuksen maksuehdoista ja varsinkin maksuajankohdista olisi selvyyden vuoksi tarpeen ottaa lakiin tarkemmat säännökset tai vaihtoehtoisesti selkeä viittaus erityislainsäädäntöön.

## 3.8 Ajoneuvon vienti

ALD:n on edellisessä kappaleessa ehdottanut vientipalautuksen sitomista ajoneuvon konkreettisen viennin sijasta sen tosiasiallisen käytön päättymiseen Suomessa. Mikäli kaksiportaisessa vientipalautusmenettelyssä kuitenkin pitäydytään, ALD kiinnittää vielä huomiota ajoneuvon viennin ajankohtaan.

Ehdotetun 34 e §:n mukaan "Ennakkopalautus peritään kokonaan takaisin, jos ajoneuvosta ei ole haettu 34 d §:ssä tarkoitettua vientipalautusta kolmenkymmenen päivän kuluessa määräaikaisen sopimuksen päättymisestä." Vientipalautuksen hakemiselle on siis 30 päivän määräaika sopimuksen päättymisestä.

Ehdotetun 34 d §:n mukaan puolestaan "Hakemus vientipalautuksesta on jätettävä veroviranomaiselle viimeistään 14 päivää ennen ajoneuvon vientiä." ALD toteaa, että säännös soveltunee ennakkopalautusta saaneisiin leasing-yrityksiin käytännössä lähinnä silloin, kun ajoneuvo viedään maasta hyvin pian määräaikaisen sopimuksen päättymisen jälkeen.

Esityksen perusteluista käy ilmi, että vientipalautus maksettaisiin vasta viennin tapahduttua.[4] ALD kiinnittää huomiota siihen, ettei esityksestä kuitenkaan ilmene varsinaista aikarajaa auton viennille Suomesta. ALD toteaa, että esityksen

[4] ALD on käsitellyt aihetta tarkemmin myös kohdassa 3.6.

perusteluihin olisi selvyyden vuoksi hyvä ottaa 30 päivän määräaikaa koskevan kohdan yhteyteen maininta, jonka mukaan ajoneuvon viennille Suomesta ei ole asetettu tiettyä määräaikaa, mutta vientipalautuksen maksaminen on kuitenkin sidottu vientiin. Veroviranomaisen tulisi myös antaa tarkempaa ohjeistusta menettelystä.

## 4. LOPUKSI

Lausunnossa on noussut esille, että esityksessä ehdotettu uudistus on perusteiltaan kannatettava. Se kuitenkin toisi myös mukanaan osin raskaita hallinnollisia menettelyjä ja korostaisi osaltaan piilevän autoveron leasing-yrityksille aiheuttamaa epäasianmukaista rasitusta.

ALD toteaa edellä esitetyn lisäksi yleisellä tasolla, että lainsäätäjän olisi perusteltua ryhtyä mahdollisimman pikaisesti valmistelemaan pitkäaikaisempaa julkista autovero-ohjelmaa, jossa siirryttäisiin asteittain ajoneuvon hankinnan verotuksesta ajoneuvon käytön verotukseen. Mallilla olisi positiivisia vaikutuksia muun muassa Suomen autokannan keski-ikään ja autokannan uusiutumiseen sekä sitä kautta turvallisuuteen ja ympäristövaikutuksiin.

AXUS FINLAND OY / ALD AUTOMOTIVE

Pekka Kivinen
Toimitusjohtaja